

Školní vzdělávací program

pro zájmové vzdělávání

„Nový svět“

Školní vzdělávací program školní družiny

při ZŠ Nový svět, Opava, p. o.

Šrámkova 1457/4, 747 05 Opava

Náš společný cíl:

„Budeme si hrát, smát se a poznávat“

Obsah

I. Identifikační údaje

II. Charakteristika školní družiny

III. Cíle výchovně vzdělávací práce a klíčové kompetence

IV. Formy vzdělávání

V. Průřezová témata

VI. Plán zájmového vzdělávání a činností

VII. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

I. Identifikační údaje

1. Oficiální název ŠVP: **Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání**

Motivační název: „**Nový svět**“

2. Předkladatel: **Školní družina při Základní škole Nový svět, Opava, p. o.**

adresa: Šrámkova 1457/4, 747 05 Opava

jméno ředitelky: Mgr. Hana Kroupová, DiS.

kontakty: tel: +420 732 365 041

e-mail: info@zsnovysvet.cz

www: <http://www.zsnovysvet.cz>

IČO: 72 074 183

IZO: 181 034 247

Zřizovatel: Název: Statutární město Opava

Adresa: Horní náměstí 69, 746 26 Opava

Kontakty: tel/fax: +420 553 756 111

e-mail: posta@opava-city.cz

www: <http://www.opava-city.cz>

3. Platnost dokumentu: od 1. 9. 2014

razítko a podpis ředitelky

II. Charakteristika školní družiny

Charakteristika školní družiny

Školní družina (dále ŠD) Nový svět je nedílnou součástí Základní školy (dále ZŠ) Nový svět. Nachází se ve stejném objektu a prostorách – v budově Šrámkova 4, Opava. ZŠ Nový svět je Montessori škola, tudíž i školní družina navazuje na pedagogické principy a metody pedagogiky Marie Montessori.

Ve školním roce 2021/2022 družinu navštěvují žáci 1. - 5. ročníku. Kapacita ŠD je 70 žáků.

Provozní podmínky

	Po	Út	St	Čt	Pá
Ráno	6,30 - 8,15	6,30 – 9,00	6,30 - 8,15	6,30 – 9,00	6,30 – 9,00
Odpoledne			od konce výuky – 16,30		

Podmínky školy a vybavení školní družiny

Školní družina splňuje veškeré hygienické, bezpečnostní, materiální a psychosociální podmínky a normy pro práci s žáky a jejich individuální potřeby.

Školní družina je umístěna ve 3. patře (pavilon C) části budovy. Ke své činnosti družina využívá technické a elektronické vybavení, např. CD přehrávač, počítač, elektronické piano. Dále jsou k dispozici stavebnice, stolní a deskové hry, pomůcky pro výtvarnou činnost, pomůcky dle Montessori pedagogiky, knihovna.

Družina nabízí možnost relaxace na koberci s polštáři, i pohybu ve vybavené tělocvičně nebo na pozemku ZŠ Šrámkova.

Personální podmínky

Pedagogický provoz zajišťují vychovatelky. Vychovatelky rozšiřují své vzdělání v kurzech a seminářích zaměřených na zkvalitnění výchovy a vzdělávání žáků, především v oblasti MONTESSORI pedagogiky. Individuální přístup k žákům je samozřejmostí. Osoby pověřené zastupováním vychovatelek jsou pedagogové školy.

Podmínky přijímání a průběhu zájmového vzdělávání žáků

O přijetí žáka či jeho vyloučení rozhoduje ředitelka školy (viz Vyhláška o zájmovém vzdělávání 74/2005 Sb.)

Podmínkou přijetí žáka k pravidelné činnosti je odevzdání řádně vyplněného Zápisového lístku, jehož součástí je písemné sdělení zákonného zástupce o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka ze ŠD, informace o zdravotním stavu a podávání léků.

Docházka do školní družiny je pro přihlášené žáky povinná.

Průběh a ukončování vzdělávání

Zájmové vzdělávání v ŠD probíhá během školního roku od září do června. V době podzimních, zimních, pololetních a velikonočních prázdnin se činnost ŠD přerušuje. V době jarních a hlavních prázdnin provoz zajišťují střídavě ŠD opavských škol z pověření Magistrátu města Opavy.

Do školní družiny může být žák přihlášen i v průběhu školního roku.

Posledním dnem školního roku je docházka všech žáků do školní družiny automaticky ukončena. V průběhu školního roku může žák ukončit docházku na písemnou žádost rodičů o vyřazení žáka.

Ekonomické podmínky

Poplatek za ŠD je 90,- Kč za měsíc (výši určuje ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem).

Je vybírán převodem na účet, nebo v hotovosti. Je určen na materiál ve školní družině a na zlepšení podmínek pro děti ve školní družině.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat adekvátně, s přihlédnutím k jejich handicapu, s rodiči a se školou. Dle stupně a charakteru jejich handicapu bude umožňováno začleňování do volnočasových aktivit a budou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti. ŠD je připravena na výchovu a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školní družina splňuje veškeré hygienické, bezpečnostní a psychosociální podmínky a normy pro práci s dětmi. Bezpečnost žáků je zajištěna po celou dobu jejich pobytu ve školní družině. Školní družina vytváří bezpečné prostředí pro žáky a podporuje nejen dobré vztahy mezi žáky, ale i zaměstnanci školy, rodiči a širokou veřejností. Bezpečnost žáků ve všech prostorách školní družiny a prostor školy je zajištěna:

- Školním řádem školy
- Vnitřním řádem školní družiny

Žáci jsou prokazatelně seznámeni s předpisy a opatřeními vztahujícími se k bezpečnosti a ochraně zdraví.

Volnočasové aktivity v ŠD

V rámci volnočasových aktivit mohou žáci navštěvovat kroužky ŠD.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Vedení školy maximálně podporuje veškeré aktivity a činnosti školní družiny. Spolupráce s rodiči žáků je na dobré úrovni a neustále se prohlubuje. Při organizaci různých aktivit ŠD vypomáhají pedagogové ZŠ Nový svět, rodiče žáků a přátelé školy. Některé akce finančně podporují sponzoři. Finanční příspěvky rodičů na provoz školní družiny jsou využívány v plné výši pro její činnost.

III. Cíle výchovně vzdělávací práce a klíčové kompetence

- respektování a rozvíjení osobnosti dítěte,
- vést děti k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám,
- vychovat osobnost sociálně pozitivního člověka, s dobrým charakterem a prosociálním jednáním,
- podněcovat žák k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů,
- učit předávat znalosti, zkušenosti a dovednosti v různých oblastech,
- motivovat děti k zodpovědnosti a práci s vlastními chybami a sebekontrolou,
- vést žáka k účinnému využívání volného času,
- vychovávat ke zdravému životnímu stylu,
- utvářet kladný vztah k přírodě, vést k odpovědnosti za jednání vůči prostředí,
- rozvíjet estetické cítění a chování,
- rozvíjet všestrannou spolupráci s rodinami dětí,
- dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví,

Klíčové kompetence

Nezbytnou součástí ŠVP jsou i očekávané výsledky – označované pojmem kompetence – vědomosti, schopnosti, dovednosti i postoje. V naší výchovně vzdělávací činnosti se zaměřujeme na posilování a rozvíjení těchto kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje a všímá si dění kolem sebe, získané vědomosti dává do souvislosti, učí se spontánně ale také vědomě, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení, pracuje svobodně, volně, projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, hudbu, započatou práci dokončí, umí kriticky hodnotit své výkony, učí se vnímat změny v přírodě, dokáže je popsat, zobrazit, porovnat, setkává se a sdílí se spolužáky zážitky a informace v komunitním kruhu - na elipse.

2. Kompetence k řešení problému:

Všímá si dění i problémů kolem sebe, dovede se přizpůsobit změnám, započaté činnosti dokončuje a snaží se překonávat překážky, rozlišuje správná a chybná řešení, práce s vnitřní disciplínou a vlastní zodpovědností, komunikuje v komunitním kruhu, společně sestavuje pravidla a také řešení jejich nedodržení, nenechá se odradit neúspěchem, vyhledává informace a vytrvale směřuje k řešení problému.

3. Kompetence komunikativní:

Naslouchá druhým, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, účinně se zapojuje do diskuse, učí se porozumět čtenému a slyšenému, správně vyslovovat a vyjadřovat se, ovládat dech a intonaci řeči, komunikuje kultivovaně.

4. Kompetence sociální a interpersonální:

Učí se znát základní společenské normy chování, pomáhá ostatním, oceňuje výkony druhých, je tolerantní a solidární k odlišnostem mezi lidmi, umí se prosadit a podřídit, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, přijímá pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnává se s ním, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně zodpovídá a nese důsledky, chová se zdvořile a přistupuje k druhým lidem s úctou, je tolerantní a solidární k odlišnostem mezi lidmi.

5. Kompetence činnostní a občanské:

Vází si tradice kulturního dědictví, které chrání, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, učí se o významu životního prostředí pro člověka, podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí, dbá na osobní zdraví své i druhých, chová se zodpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí, uvědomuje si svá práva a práva druhých, odmítá nežádoucí společenské chování, zbavuje se předsudků.

6. Kompetence pracovní a trávení volného času:

Umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, dokáže se zapojit a uplatnit v kolektivu, začíná uplatňovat vnitřní motivaci, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, je aktivní, umí účelně trávit volný čas, umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času, prožívá radost ze zvládnutého, dodržuje vymezená pravidla, pracuje s chybou a sebehodnocením.

IV. Formy vzdělávání

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména každodenní činnost přihlášených žáků a činnost zájmových útvarů při ŠD.

Příležitostné akce nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. Jsou to např. besídky, akce, slavnosti, výlety, koncerty.

Spontánní aktivity zahrnují každodenní individuální klidové činnosti v ranních a koncových časech družiny, při pobytu venku. Vychovatelka při těchto činnostech nejen zajišťuje bezpečnost žáků, ale také navozuje a podněcuje některé jejich vlastní aktivity.

Odpočinkové činnosti klidové činnosti (poslech hudby, individuální hry, klid po obědě a vyučování), ale i aktivní odpočinek (rekreační činnosti).

Příprava na vyučování - didaktické, smyslové hry a další činnosti k upevnění a rozšíření získaných poznatků.

V. Průřezová témata

OSV – osobnostní a sociální výchova

VDO – výchova demokratického občana

VMEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MuV – multikulturní výchova

EV – environmentální výchova

MeV – mediální výchova

Tematické okruhy

- Místo, kde žijeme – poznávání nejbližšího okolí, život v rodině, ve škole, ve společnosti, tematické vycházky a následné využití získaných poznatků v dalších činnostech. Součástí tohoto okruhu je ověřování a doplňování poznatků z dopravní výchovy. (EV, VDO)
- Lidé kolem nás – osvojování zásad vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomování si významu a podstaty tolerance, empatie, vzájemné úcty, osvojování a dodržování základů společenského chování, vytváření kladného vztahu ke spolužákům, tolerance ve skupině, předcházení sociálně patologickým jevům, přijímat názory druhých, rozhovory, besedy, rozbory shlédnutých televizních pořadů. (MuV, OSV, MeV)
- Lidé a čas – učit se poznávat, jak a proč se čas měří, jak postupují události v čase a utvářejí historii událostí věcí a dějů, budování správného režimu dne a jeho dodržování, učit děti úctě k času druhých a smysluplně využívat svůj volný čas, návštěva muzea, vycházky, poznávání historických a významných míst a budov v okolí, pravidelnost v dodržování stanoveného režimu dne. (VMEGS, MeV, MuV)
- Rozmanitost přírody – seznámit se s rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody, ochrana životního prostředí, tematické vycházky, péče o rostliny, následné využití poznatků ve výtvarných a pracovních činnostech a hrách. (EV)
- Člověk a jeho zdraví – poznat především sami sebe, získávat poučení o zdraví a nemocech, o prevencích chorob, o odpovědnosti za své zdraví, péče o osobní hygienu, prevence úrazů, důležitost dodržování bezpečnosti při všech činnostech, besedy, pohybové a tělovýchovné aktivity. (OSV, EV, MeV)

VI. Plán zájmového vzdělávání a činností

Měsíční témata jsou rozpracovávána do týdenních plánů. Příležitostně je doplňují týdenní projekty na téma, které reaguje na potřebný i aktuální zájem žáků, zpravidla související s obsahem probíraného učiva.

Září:

„Budme kamarádi“

Cíle	Klíčové kompetence	Průřezová témata	Výchovně vzdělávací strategie
Děti žijí společně s ostatními, chovají se tolerantně a ohleduplně k sobě i jiným lidem, spolupracují s ostatními	Společně sestavuje pravidla a také řešení jejich nedodržení, dokáže se zapojit a uplatnit v kolektivu, všímá si dění kolem sebe, pomáhá ostatním, oceňuje výkony druhých, umí se prosadit a podřídit, dovede se přizpůsobit změnám, učí se znát základní společenské normy chování, účinně se zapojuje do diskuze, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými	Místo, kde žijeme (EV, VDO) lidé kolem nás (MuV, MeV, OSV) Lidé a čas (VMEGS, MeV, MuV) Rozmanitosti přírody (EV) Člověk a jeho zdraví (OSV, EV, MeV)	Společenské hry, tematické hry, kolektivní a komunikační hry, besedy, exkurze, vycházky, projekt, komunikativní kruh - elipsa

Říjen:

„Barvy kolem nás“

Cíle	Klíčové kompetence	Průřezová témata	Výchovně vzdělávací strategie
Děti komunikují dle 3P, ovládají své tělo v oblasti hrubé a jemné motoriky, postarají se o sebe v oblasti sebeobsluhy (příprava pokrmů a nápojů)	vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje a všímá si dění kolem sebe, získané vědomosti dává do souvislosti a získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení, rozvíjí své zájmy	Místo, kde žijeme (EV,VDO) lidé kolem nás (MuV,MeV,OSV) Lidé a čas (VMEGS, MeV, MuV) Rozmanitosti přírody (EV) Člověk a jeho zdraví (OSV, EV, MeV)	Výchovné hry, estetické hry, společenské hry, vycházky, besedy, práce s materiálem, elipsa

Listopad:

„Příroda se chystá k spánku“

Cíle	Klíčové kompetence	Průřezová témata	Výchovně vzdělávací strategie
Děti vyjádří své pocity, představy a fantazii prostřednictvím tvořivé činnosti, rozvíjí estetické cítění	správně vyslovuje, učí se porozumět čtenému a slyšenému, projevit zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, hudbu, započatou práci dokončí, umí kriticky hodnotit své výkony	Místo, kde žijeme (EV,VDO) lidé kolem nás (MuV,MeV,OSV) Lidé a čas (VMEGS, MeV, MuV) Rozmanitosti přírody (EV) Člověk a jeho zdraví (OSV, EV, MeV)	Čtení a prohlížení dětských knih a časopisů, artikulační hry, sluchové hry a rytmické hry, vycházky, elipsa

Prosinec:

„Šťastné a veselé“

Cíle	Klíčové kompetence	Průřezová témata	Výchovně vzdělávací strategie
Děti mají rozvinuté řečové schopnosti a jazykové dovednosti, verbální i neverbální projev, mají osvojené poznatky o vánočních zvycích a tradicích	ovládá dech, tempo i intonaci řeči, osvojuje si zásady společenského chování, váží si tradice kulturního dědictví, které chrání, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, rozvíjí své zájmy v činnostech	Místo, kde žijeme (EV,VDO) lidé kolem nás (MuV,MeV,OSV) Lidé a čas (VMEGS, MeV, MuV) Rozmanitosti přírody (EV) Člověk a jeho zdraví (OSV, EV, MeV)	Návštěvy výstav, koncerty, recitace, dramatizace, zpěv, projekt, tvůrčí aktivity, elipsa

Leden:

„Sportem k radosti“

Cíle	Klíčové kompetence	Průřezová témata	Výchovně vzdělávací strategie
Děti využívají svou představivost a fantazii k tvoření, mají rozvinuté pohybové schopnosti	Je aktivní, prožívá radost ze zvládnutého, umí účelně trávit volný čas, započatou práci dokončí, umí kriticky zhodnotit své výkony	Místo, kde žijeme (EV,VDO) lidé kolem nás (MuV,MeV,OSV) Lidé a čas (VMEGS, MeV, MuV) Rozmanitosti přírody (EV) Člověk a jeho zdraví (OSV, EV, MeV)	Projekt, estetické, pohybové a tvůrčí aktivity, činnosti vyvolávající radost, spokojenost, elipsa

Únor:

„Tancujeme v kostýmech“

Cíle	Klíčové kompetence	Průřezová témata	Výchovně vzdělávací strategie
Děti ovládají své tělo, chrání své fyzické, duševní a sociální zdraví	Přijímá pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnává se s ním, učí se hodnotit své osobní pokroky, spolupracuje s ostatními, pěstuje zdravý životní styl, chová se zodpovědně	Místo, kde žijeme (EV,VDO) lidé kolem nás (MuV,MeV,OSV) Lidé a čas (VMEGS, MeV, MuV) Rozmanitosti přírody (EV) Člověk a jeho zdraví (OSV, EV, MeV)	Pohybové hry, dramatizace, tanec, projekt, pohybově zaměřené činnosti, vycházky, elipsa

Březen:

„Dobré ráno, příroda“

Cíle	Klíčové kompetence	Průřezová témata	Výchovně vzdělávací strategie
Děti si uvědomují důležitost sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, vytváří kladný vztah ke světu	Učí se vnímat změny v přírodě, dokáže je popsat, zobrazit, porovnat, učí se o významu životního prostředí pro člověka, podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí, vnímá krásy přírody a cíleně o ně pečuje	Místo, kde žijeme (EV,VDO) lidé kolem nás (MuV,MeV,OSV) Lidé a čas (VMEGS, MeV, MuV) Rozmanitosti přírody (EV) Člověk a jeho zdraví (OSV, EV, MeV)	Četba, vycházky, exkurze, tvůrčí aktivity, stimulační hry, elipsa

Duben:

„Cestujeme bezpečně“

Cíle	Klíčové kompetence	Průřezová témata	Výchovně vzdělávací strategie
Děti chápou prostorové pojmy, orientaci v prostoru, znají pravidla silničního provozu, bezpečně se pohybují v provozu	Reflektuje své chování ve skupině (dodržování pravidel), řešení situací, dokáže se zapojit a uplatnit v kolektivu, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení, pracuje svobodně, volně	Místo, kde žijeme (EV,VDO) lidé kolem nás (MuV,MeV,OSV) Lidé a čas (VMEGS, MeV, MuV) Rozmanitosti přírody (EV) Člověk a jeho zdraví (OSV, EV, MeV)	Projekt, hry aktivizující prostorovou orientaci, exkurze, aktivní činnosti, vycházky, elipsa

Květen:

„Máj je lásky čas“

Cíle	Klíčové kompetence	Průřezová témata	Výchovně vzdělávací strategie
Děti podporují kladný vztah k sobě samému, svým blízkým i okolí, jsou sebevědomí a mají k sobě důvěru	Pomáhá ostatním, oceňuje výkony druhých, je tolerantní a solidární k odlišnostem mezi lidmi, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí, chová se zdvořile, přistupuje k druhým lidem s úctou, komunikuje kultivovaně, uvědomuje si svá práva a práva druhých	Místo, kde žijeme (EV,VDO) lidé kolem nás (MuV,MeV,OSV) Lidé a čas (VMEGS, MeV, MuV) Rozmanitosti přírody (EV) Člověk a jeho zdraví (OSV, EV, MeV)	Dramatizace, společenské hry, tvořivá činnost, exkurze, zpěv, vycházky, tvůrčí činnost, elipsa

Červen:

„Život se mnou, s tebou, s námi“

Cíle	Klíčové kompetence	Průřezová témata	Výchovně vzdělávací strategie
Děti chápou rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací, zdokonalují osobnostní projev jedince, rozpoznají jiné kultury, vytváří bezpečné prostředí pro náš život	Naslouchá druhým, komunikuje bez ostychu, účinně se zapojuje do diskuse, seznamuje se s jinými kulturami, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času, umí si vybrat adekvátní aktivity pro svůj věk	Místo, kde žijeme (EV, VDO) lidé kolem nás (MuV, MeV, OSV) Lidé a čas (VMEGS, MeV, MuV) Rozmanitost přírody (EV) Člověk a jeho zdraví (OSV, EV, MeV)	Vycházky, výlety, aktivní činnosti, pohybové hry, společenské a komunikační hry, tvořivá činnost, projekt, elipsa

VII. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Vychovatelky zajišťují bezpečnost a zdraví žáků po celou dobu jejich pobytu ve školní družině. Na začátku školního roku žáky seznámí s bezpečnostními předpisy a ochranou zdraví ve ŠD. Bezpečnost ve všech prostorách ŠD je zajištěna školním řádem a vnitřním řádem školní družiny.

Poučení o bezpečnosti provádějí také u nově přichozího žáka.

Při výchovně vzdělávací činnosti vychovatelky naplňují volný čas dětí smysluplnými a rozvíjejícími aktivitami. Péče o volný čas dětí nemá jen uspokojovat osobní zájmy a potřeby dětí, ale také poskytnout prostor pro prevenci sociálně patologických jevů. Prostřednictvím vhodných aktivit ve volném čase kvalitativně ovlivňují životní postoj dítěte.

Aktualizace: 28. 8. 2022

Zpracovala: Mgr. Hana Kroupová, DiS.